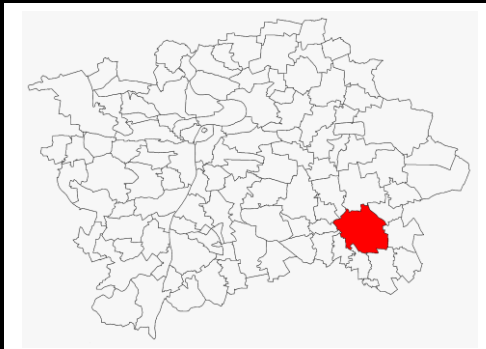

Katastrální území	UHŘÍNĚVES	
Připojeno ke Praze	1974	
Městská část	Praha 22	
Správní obvod	Praha 22	
Obvod hl. m. Prahy	Praha 10	
Údaje o linkách k datu 31.12.2023		
Textový popis k roku 1999	Počet obyvatel: 10 992	
Poslední úprava obsahu: 9.1.2024 19:19	Rozloha: 1027,9 ha	

Linky MD UHŘÍNĚVES		
linka	*	†
tr-220	14.12.1871	30.06.1994
a-232/II	16.11.1981	28.04.2017
a-228/II (265)	16.11.1981	
a-229/II (266)	16.11.1981	
a-227/IV (267)	16.11.1981	
a-264	16.11.1981	13.06.2009
a-268	16.11.1981	13.12.2008
a-566 (432)	21.04.1987	30.06.2006
a-435/II	01.10.1990	28.06.1996
ž-S9 (tr-220)	01.07.1994	
a-506/III	18.11.1995	11.12.2010
a-237/III	01.10.1996	23.01.1998
a-364	28.05.2000	
a-270/II (570)	04.09.2000	01.09.2013
a-381	24.09.2000	
a-382	24.09.2000	
a-383	24.09.2000	
a-387	10.06.2001	
a-393	10.06.2001	13.12.2008
a-553/II	05.01.2004	30.11.2005
a-569/II	09.11.2005	29.06.2012
ž-S29	14.12.2008	11.12.2010
a-366/II	14.06.2009	
a-325/II	30.11.2009	
a-209/III (269)	01.09.2010	
a-959 (609)	01.09.2010	

Šk

Šk

noční

příměstská

Šk

příměstská

příměstská

příměstská

příměstská

příměstská

Šk

Šk

příměstská

příměstská

noční, příměstská

a-906 (506)	12.12.2010		noční
a-213	29.04.2017	26.05.2023	
a-226/IV	29.04.2017		
a-272/III (572)	29.04.2017		Šk
a-357/III	04.03.2018	31.08.2018	příměstská
a-903/III	01.01.2020		noční
a-126/III	27.05.2023		

UHŘÍNĚVES, HÁJEK, PITKOVICE

Mezi největší obce, které byly ku Praze v roce 1974 připojeny, patří Uhříněves. Rozloha této městské části přesahuje 15 a půl čtverečního kilometru a žije zde asi 4260 obyvatel. Uhříněves dodnes tvoří tři katastrální území představující kdysi samostatné obce. Jistým unikátem je, že se správní hranice městské části dotýkají hranic hlavního města na dvou různých místech. Základ území tvoří samozřejmě vlastní Uhříněves. Pojmenování je odvozeno od jména Uhřín či Uhra – tedy Maďar, údajně je tím míněna přezdívka. V dávné minulosti existoval tvar Uhřina ves, ze kterého skloňováním v Uhřině vsi vznikl dnešní tvar. V době, kdy u nás dominovala němčina, vznikly i různé zkomoleniny. Mezi takové patřilo například označení Auřínoves, které se velmi dlouho vyskytovalo i v železničních jízdních řádech. Ale nepředbíhejme. První zmínka o Uhříněvsi pochází z roku 1233, uvádí se také rok 1227, jde však o falzum 13. století. V té době ves patřila klášteru sv. Jiří, později ji vlastnili templáři a od roku 1312 přešla v držení malostranských johanitů (Maltézských rytířů). Od vypuknutí husitských válek se tu střídali různí majitelé. V roce 1579 se, ještě s četnými jinými vesnicemi, stala majetkem Smiřických ze Smiřic. Od roku 1622 rozsáhlá panství zakoupili Lichtenštejnové, kteří tu vládli až do vzniku moderních obcí v polovině 19. století. Zemědělská vesnice se už 21. listopadu 1866 stala městysem, který se rychle proměnil v poměrně důležité průmyslové sídlo tehdejšího říčanského okresu povýšené 27. dubna 1913 na město. Z průvodců z počátku našeho století se dozvídáme, že v Uhříněvsi byly dvě školy (obecná a průmyslová pokračovací), dva lékaři, hasičský sbor, četnická stanice, oddělení finanční stráže, pošta (od r. 1872), telegraf, spolkový cukrovar, parní mlýn, továrna na strojní cihly a staviva. Ale už v minulém století tu byl také lihovar a továrna na hospodářské stroje.

Najdeme tu i některé památky Už v polovině 14. století tu postavili johanité kostel Všech svatých, ke kterému bylo přifařeno mnoho okolních obcí. V 16. století byl původní gotický kostel upraven v renesančním duchu a v letech 1740–1743 byl nahrazen současnou barokní budovou. Smiřičtí ze Smiřic v Uhříněvsi postavili renesanční zámek, zničený a vypálený švédským vojskem v roce 1639. Rozsáhlých oprav v barokním duchu se dočkal až počátkem 18. století. Mezi zajímavé stavby ovšem patří také objekty průmyslového charakteru, například někdejší renesanční mlýn z doby kolem r. 1600 nebo pivovar z počátku 18. století. Bez zajímavosti není ani rozsáhlá Obora, která je nyní přírodní památkou. Oblast u Podleského rybníka je dnes označena jako přírodní park Říčanka.

Dalším katastrálním územím jsou Pitkovice (jméno vzniklo z označení ves lidí Pitkových, prvním doloženým vlastníkem pak byl Ota z Pitkova). Známe je od roku 1234, tedy zhruba stejně jako Uhříněves. I zde se vystřídali různí majitelé, mezi nejvýznamnější patřili například Štukové (jedna větev rodu se označovala jako Pitkovští z Pitkovic), Strnadové z Tryskovic, ale i zde nakonec vládli Smiřičtí ze Smiřic a po nich Lichtenštejnové. Po krátké době samostatnosti po vzniku politických obcí se Pitkovice staly součástí Benic, snad v roce 1920 se znovu osamostatnily a asi od roku 1961 byly součástí Uhříněvsi. Zajímavou zdejší stavbou je bývalý špýchar z druhé poloviny 18. století – pozůstatek někdejšího poplužního dvora vzniklého zřejmě na místě původní tvrze. Najdeme tu i přírodní památku, tzv. Pitkovickou stráň.

Třetím katastrálním územím je Hájek. (Zde je původ jména na první pohled jasný.) Víška tohoto jména je doložena v roce 1313. I tady se střídali majitelé, ale od roku 1604 sdílela stejnou historii (i vlastníky) jako Uhříněves. Po roce 1849 nebyl Hájek samostatnou politickou obcí nýbrž

pouze osadou Královic a teprve v roce 1923 získal samostatnost. K Uhříněvsi byl pak připojen ve stejné době jako Pitkovice. Pro úplnost ještě dodejme, že kdysi tu byla také ves Netluky (též Pnětluky). Za třicetileté války ji vypálili Švédové a byla pak mnoho let pustá. V roce 1667 zde začali hospodařit Lichtenštejnové, ale někdejší vesnice, mimo poplužního dvora, se už nevzpa-matovala.

Prvním a pro směr do Prahy dostatečně kapacitním dopravním prostředkem se v Uhříněvsi stala železnice. Dne 14. prosince 1871 zahájila provoz Dráha císaře Františka Josefa a městyš byl natolik významným sídlem, že tu vzniklo nádraží. Dnešní staniční budova však pochází až z roku 1915. V roce 1899 tu zastavovalo šest párů vlaků. I dnes představuje železnice s inter-valovou dopravou v rámci pražské integrované dopravy základní a velmi kvalitní spojení s cen-trem hlavního města. Právě železnice přispěla k přeměně původního městyse v důležité prů-myslové město oblasti. I dnes je několik zdejších podniků napojeno na železniční síť svými vleč-kami.

Uhříněves měla příznivou polohu na důležité kutnohorské cestě. Ta byla v roce 1827 pře-stavěna na státní silnici. Jako první veřejnou silniční dopravu v Uhříněvsi však máme zatím doloženou koněspřežnou linkou směrem přes Pitkovice do Průhonic. Zřízena byla v asi roce 1899 a v roce 1919 se jí dostalo i číselného označení v jízdních řádech (776, později 1022); zanikla až v roce 1930. V té době už od roku 1929 jezdila přes Uhříněves první autobusová linka č. 837 od pražského Wilsonova nádraží do Jevan a Kostelce nad Černými Lesy. Provozovala ji Československá pošta. Později se tu objevila řada dalších provozovatelů (ČSD a někteří sou-kromníci, po roce 1950 pochopitelně ČSAD), neboť zde bylo vedeno větší množství průjezdných linek, které však měly i značný význam pro místní obsluhu. Uhříněveští však nepotřebovali jen spojení s Prahou, důležitější pro ně bylo ve své době i spojení s Říčany, kde bylo sídlo politic-kého okresu; kromě samých počátků autobusové dopravy, kdy je v této relaci doložena samo-statná linka, zajišťovaly i toto spojení linky průjezdné. Přitom samozřejmě bylo pro cesty do Ří-čan vždy možné používat i železnici.

První autobusovou linkou, která jezdila přímo do Hájku byla až linka ČSAD 01084 zave-šená sem v roce 1956 (později doplněná, resp. nahrazená podobnou linkou 01118) a jezdící původně z Prahy přes Uhříněvsi, Hájek a Koloděje ke klánovickému nádraží. Jednalo se vždy o linku (linky) pouze s několika spoji ve velice různorodých trasách, z nichž některé byly vedeny i přes Pitkovice. Například roce 1965 byly přes Hájek vedeny v pracovních dnech celkem 4 páry spojů, v roce 1975 o jeden více. V Pitkovicích je jako první zaznamenána Linka Autodopravní společnosti s názvem Říčany - Uhříněves v roce 1930 a to dvěma páry spojů denně. Od roku 1933 sem pak jezdila linka ČSD z Prahy (Hooverovy ulice) do Velkých Popovic, resp. Strančic a to ve stejném rozsahu; její provoz skončil v roce 1942. V poválečném období se sem autobu-sová doprava vrátila až v roce 1957 linkou ČSAD 01062. I když se zde do roku 1981 vystřídalo několik linek, jejich charakter byl vždy podobný, jako v případě Hájku.

Dopravní podnik pronikal do uhříněveské oblasti ve dvou etapách. Tu první představovalo zajištění dopravy do Pitkovic linkou č. 220 prodloužené sem 19. prosince 1978 z Křeslic. Druhou etapu představovalo komplexní řešení městské hromadné dopravy v této oblasti. Uskutečnila se 16. listopadu 1981, kdy v Uhříněvsi začalo jezdit hned šest nových autobusových linek: 232 (Kosmonautů – Pitkovice – Lidový dům – Nádraží Uhříněves), 264 (do Královic), 265 (do Benic a Lipan), 266 (do Hájku), 267 (Kosmonautů – Uhříněves) a 268 (Černokostelecká – Kolovraty – Nedvězí). Linky 264, 265 a 266 jezdily ve špičce od stanice tramvaje Černokostelecká, mimo špičku jen od uhříněveského nádraží. Uhříněves tak získala nové přímé spojení na trasu C metra ke stanici Kosmonautů (Jižní Město) a tradiční spojení ve směru do Strašnic, tj. zejména do průmyslové oblasti malešické. Rovněž Pitkovice získaly spojení k trase metra a dosavadní linka č. 220 zde začala plnit pouze doplňkovou funkci. V roce 1990 byly autobusové linky končící dosud na Černokostelecké prodlouženy na Skalku a Uhříněves tak získala přímé spojení i na linku A. Ve špičkách pracovních dnů má od té doby spojení s metrem i Hájek; zde došlo ke změně v uspořádání mimošpičkové dopravy naposledy v roce 1998 změnou trasy linky č. 264.

Není snad bez zajímavosti připomenout i záměr Generelu rozvoje dopravního systému MHD na léta 1980–1990 z roku 1978, který předpokládal, že v roce 1989 bude postavena nová tramvajová trať Hostivař – Uhřetěves, protože se v této oblasti předpokládala nová bytová výstavba. Později byl úmysl stavět tady sídliště opuštěn a v důsledku toho vzala za své i myšlenka tramvajové tratě.

Hájek

Pitkovice